ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
- БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку. (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 205. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 20 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 1-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1975 No. 205. VOL. LXXXII.

ПРЕДСТАВНИКИ РЕГІОНАЛЬНИХ КОМІТЕТІВ ВІДБУЛИ НАРАДИ, ПЛЯНУЮТЬ ПОШИРЕННЯ ПРАЦІ НА ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ

Ню Йорк (І. Дурбак). — Заходом Комісії Регіональних Дослідів і Публікацій при НТШ і Ради Представників Регіональних Комітетів відбулася тут минулої суботи, 25-го жовтня у домівці НТШ чергова регіональна конференція при участі 23 осіб. Заступлені були: Бережанщина, Бучаччина, Гуцульщина, Дрогобиччина, Коломийщина, Підгаєччина, Сокальщина, Станиславівщина, Стрийщина, Теребовельщина, Тернопільщина, Угнівщина, Яворівщина і Ярославщина.

Зібрані вшанували пам'ять померлих регіональних діячів, голову Товариства Подолян (Східнє Поділля) інж. М. Кравчука та його секретаря Ст. Бартка. Конференцію відкрив голова КРДП, д-р В. Лев. Голова ПРК, д-р М. Ценко підкреслив, що наші регіональні видання на еміграції спричинили видання „Історії міст і сіл УРСР", а наша Енциклопедія Українознавства спричинила видання „Української Радянської Енциклопедії". Д-р В. Лев з'ясував сучасний стан регіонального руху, обговорив найновіші: Чортківський і Бучацький збірники, журнали й бюлетені. Дальше звітували представники регіональних комітетів: ред. М. Островерха (Бучаччина), ред. В. Качмар (всебічна праця „Перемищини"). Голова Бережанського комітету Є. Манацький заявив, що приготовляється матеріяли до другого тому, подібно, як і Дрогобиччини — по словам

Секретар КРДП І. Дурбак д-ра Л. Луцева. Ред. Б. Катамай, голова комітету Станиславівщини, заявив, що збірник готовий, весною відбудеться з'їзд кол. мешканців Станиславівщини. М. Петришин, Угнівщина: був плян видати два томи, але ця людина померла. Д-р проф. Т. Гунчак, редактор Підгаєцького збірника, зібрав 20,000 документів про Підгаєччину в архівах: віденських, польських і навіть турецьких. Деякі матеріяли досі не оприлюднені, внесуть багато нового в історію України. Голова Стрийського комітету, д-р М. Ценко: ред. І. Пеленська викінчує Стрийський збірник. Проф. Р. Чубатий: ред. Ст. Кікта кінчить працю над Ярославським збірником. Д-р В.

(Закінчення на стор. 3-ій)

В БРІДЖПОРТІ ВІДЗНАЧЕНО 25-РІЧЧЯ ВІДДІЛУ УККА

Бріджпорт, Конн. (УККА). — В суботу 25-го жовтня, Відділ УККА в Бріджпорті відсвяткував 25-річчя свого заснування Ювілейним бенкетом в готелі Стратфілд Мотор, в якому взяли участь понад 250 осіб, як теж представники стейтових і міських властей, Централі УККА та українських організацій з інших місцевостей стейту.

Програму відзначення приготовив спеціяльний Ювілейний Комітет під проводом інж. Мирослава Стахова, голови Відділу УККА від 1971 р., та гурта досвідчених працівників, включно з о. шамб. Ярославом Шустом, парохом української католицької церкви, та о. Анатолем Яковченком, парохом української православної церкви.

Ювілейний бенкет почато молитвою, яку провів о. Я. Шуст, після чого інж. Стахів виголосив вступне слово, вітаючи гостей та підчеркуючи важливість діяльности Відділу УККА і його участь в загальній українській політичній праці в Америці.

Програмою бенкету проводив д-р Іван О. Флис, заступник головного предсідника Українського Народного Союзу та голова Нюйоркського Комітету 200-річчя Американської Революції і 100-річчя Українського Поселення в Америці, який представляв промовців.

Головним промовцем на бенкеті був проф. д-р Лев Е. Добрянський, президент УККА, що прибув на свято з своєю дружиною Юлією. Добрянський у своїй промові підчеркнув важливу ролю УККА та накреслив його найближчі цілі: гідне відсвяткування 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя українського поселення і 12-ий Конгрес УККА, що відбудеться в жовтні 1976 р. в Ню Йорку.

Представником Централі УККА був д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника", який дав огляд важливіших досягнень УККА від часу його створення в 1940 р. Він теж з імені Екзекутиви УККА передав „Грамоти Подяки" організаціям та поодиноким громадянам за їхню жертвенну працю для УККА та Українського Народного Фонду.

Між промовцями на бенкеті були ще Орест Дубно, заступник комішонера податків, який зложив гратуляційний привіт від губернатора Елли Грассо, та Віктор Мунец, який зложив привіт від Вілліяма Сірса, посадника Бріджпорту.

Привіти

Д-р Флис відчитав привіти від сенаторів Абрагама Рібікоффа та Ловела Вайкера і від конгресменів Христофора Дадда та Стюварта МекКін-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Округа УНС Балтімору відбула організаційні наради

Балтімор, (с.г.). — Комітет Відділів УНСоюзу Балтіморської Округи, який об'єднує 9 Відділів з 1300 членами, відбув тут в неділю, 26 жовтня, в приміщенні кредитової кооперативи „Самопоміч", свої чергові організаційні наради, що їх відкрив і ними проводив голова Округи Теодор Хай, а обов'язки протоколянта сповняв секретар Округи Данило Пісецький. В обширному вступному слові Теодор Хай з'ясував мету нарад і висловив думку, що за ріст і розвиток УНСоюзу та інших українських братських Союзів несуть відвічальність не тільки проводи поодиноких Союзів, але також проводи всіх суспільно-громадських установ, а головно ті, які користали і користають зі щедрих дотацій Союзів.

Темою нарад зборів були в першу чергу організаційні справи, про які обширно інформував приявний на нарадах головний організатор УНС Степан Гавриш. Він також обширно інформував про цілість господарки УНС.

В дальшій дискусії порушено багато важних справ.

У дискусії участь брали: дир. Притула, Ціздин, Малко, Хай, Захарко, Пісецький, Смоляк, Лукіянчук, пані Пісецька, пані Хархаліів та інші. Вияснення давав С. Гавриш.

1918 - У Листопадові Роковини - 1975

Богдан КРАВЦІВ

ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА 1918

Кривавим листом котить падолист —
І серце прагне знов далеких візій:
Щоб понад нами знову пронеслись
Бої одважні і залізні.

Щоби дзвеніли списи і шаблі,
І жах вогню будив до дня оселі,
Щоб їсходило сонце на землі
В вінку з шрапнелів.

Щоб місто знов під гоботи ватаг
Коври стелило і стяги шовкові,
Щоб в синім небі стрічка золота
Благословила нашій крові.

Вірш був друкований в Листопадовій книжці „Літературно-Наукового Вісника" за 1927 рік і сконфіскований польською цензурою. Цитуючи цей вірш, режимні поети і критики в УССР трактують його як заклик до знищення Львова й інших міст України ... атомовими бомбами.

Роман Придаткевич здобув першу нагороду в конкурсі на пісню

Ню Йорк (Г. Ра.). — Визначний український скрипаль і композитор проф. Роман Придаткевич здобув першу нагороду в конкурсі на пісню з героїчною тематикою, а в тому гонорар 300 дол. з Фонду ім. Лярисп Целевичівної. Нагороджено пісню „Поклик", на слова Ол. Неприцького. Другу нагороду признано композиторові Іванові Вовкові (гонорар 125 дол.) за пісню „Сім струн" на слова Лесі Українки. Третя нагорода припала композиторові і піяністові Юрієві Олійникові за пісню „Сяй промениста воле", до слів Ол. Олеся гонорар 75 дол.).

Проф. Р. Придаткевич

Проголошення наслідку музичного конкурсу відбулося тут 25-го жовтня п. р. під час окремої церемонії в рямцях річної конференції Ж ЧСУ в Коммодор Готелі, в Ню Йорку. На численних приявних, складалися учасниці конференції та запрошені гості. Відкриваючи церемонію, голова Кураторії Фонду, письменниця Мирослава Ласовська, з великим признанням висловилася про фундаторів щорічного конкурсу панства Уляни Целевич - Стецюк і мгра Андрія Стецюка, які своїм шляхетним жестом щорічно інспіруватимуть наших музикотворців до збагачування нашої пісенної скарбниці у вільному світі новими цінними надбаннями.

Привітавши приявних, п. Ласовська коротко прозвітувала про річну підготовчу

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПРИНЦ ХУАН ПЕРЕБРАВ В ЕСПАНІЇ ОБОВ'ЯЗКИ ГОЛОВИ ДЕРЖАВИ

Мадрид. — З уваги на те, що генералісімус Франсіско Франко находиться близько смерти, принц Хуан Карльос де Борбон, якого сам Франко вибрав на свого наслідника, у четвер, 30 жовтня, перебрав обов'язки голови держави, хоча не буде коронований аж після смерти Франка. Еспанський уряд рішив передати обов'язки голови держави в руки принца Хуана з огляду на те, що Франко вже 11 днів бореться із недугою серця і є дуже малі вигляди, щоб він видужав, а в той час наростають різні серйозні проблеми, наприклад, марокканський король Гассан готується вести коло 150,000 марокканців у Еспанську Сагару, щоб без зброї приєднати цю територію до своєї держави, що може довести до збройного конфлікту. Також зростають підпільні акції баських націоналістів і терористична діяльність лівих груп.

Принц Хуан Карльос в п'ятницю, 31-го жовтня, мав проводити нарадами еспанського кабінету, що фактично становило б початок його влади, після 36-річного володіння генералісимуса Франка. Теоретично принц Хуан Карльос перебирає владу тільки „на час недуги" Франка. На випадок смерти Франка 3-членна Рада Регентів перебере владу, щоб скликати надзвичайну сесію еспанського парляменту та уряду, під час якої відбулося б коронування Хуана Карльоса.

Протягом останніх 11 днів майже всі справи полагоджував прем'єр-міністер Карльос Аріяс Наварро, який старається запобігти конфліктові в Еспанській Сагарі, де існує можливість зударів між еспанськими збройними силами, марокканцями, а також альжирцями, які противляться стараниям Марокко прилучити цю територію, твердячи, що населення Еспанської Сагари повинно мати право на самовизначення. Тому зросла потреба, щоб хтось формально перебрав обов'язки голови держави, бо тільки голова держави може видавати доручення збройним силам і підписувати договори.

У ВІННІПЕҐУ ВІДБУЛАСЯ ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ В ОБОРОНІ ЖІНОК ПОЛІТВ'ЯЗНІВ В СССР

Вінніпеґ, (КУК). — У зв'язку з Міжнародним роком жінки, близько 500 осіб взяло участь 21-го вересня, ц.р. в поході-маніфестації, що відбулася перед Манітобською Леґіслятурою в обороні українських жінок — політичних в'язнів в концентраційних таборах СССР.

Маніфестацію організував вінніпезький відділ Комітету Українок Канади, Комітет Оборони Валентина Мороза і вінніпезький Комітет Українців Канади. Про демонстрацію коментувало вінніпезьке радіо, телевізійні станції та місцева англомовна щоденна преса. Щоденник „Вінніпеґ Трібюн" помістив на першій сторінці знімку маніфестації. Напередодні маніфестації появилося в „Вінніпеґ Фрі Пресс" та „Вінніпеґ Трібюн" велике (на чверть сторінки) оголошення-апель зі знімками відоміших жінок-в'язнів: Надії Світличної-Шумук, Ірини Сеник, Ніни Строкатої-Караванської, Стефанії Шабатури та Ірини Стасів-Калинець з короткими біографічними даними й поданням причини їхнього засуду, а це оборони української мови, культури, віровизнання, політичних та конституційних прав і відмовлення осудити та відректися від своїх теж ув'язнених чоловіків.

В понеділок, 20 жовтня ц.р. Андрей Сахаров, лавреат Нобелівської Нагороди Миру, у своїй телефонічній розмові з Москви з кореспонденткою CBC в Торонті Варварою Фром, на передачі „Як це діється" повідомив, що жінки-політв'язні в Мордовських таборах почали голодівку-протест в обороні Православної Церкви, своїх політичних поглядів та проти несправедливости й терору в СССР.

МИТРОПОЛИТ ФІЛАРЕТ ЗНОВУ ПРИЇХАВ ДО ЗСА, УКРАЇНЦІ ЗНОВУ ДЕМОНСТРУВАЛИ

Ню Йорк, Н. И. (РПС). — Група українських демонстрантів обкидала яйцями митрополита Філарета і його асистента тут у вівторок, 28 жовтня, коли вони виходили з Церковного Центру при Об'єднаних Націях, де відбувалися підготовчі наради Світової Конференції Релігії і Миру, — інформує Релігійна Пресова Служба (РПС) в окремому пресовому повідомленні. Згідно з цим повідомленням, демонстранти — українці католицького і православного віровизнання — прибули сюди ще в неділю, 26 жовтня, з таких стейтів, як Пенсильвенія, Коннектікат, Ню Джерзі і Ню Йорк для переведення протестаційної акції проти митрополита Філарета, коли літак, яким він прилетів з СССР приземлився на нюйоркському летовищі. Серед демонстрантів, говориться в повідомленні, був д-р Мирослав Навроцький, голова Крайової Ради Т-ва за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви. Речник групи демонстрантів, кажеться в пресовому повідомленні РПС, заявив, що акція не ведеться проти Світової Конференції Релігії і Миру, але проти участи в ній митрополита Філарета, який „є вислужником совєтської комуністичної партії і КҐБ, і він нічим не причинився до відновлення прав Українських Православної і Католицької Церков в Україні". В дальшому речник заявив, що митрополит Філарет, який має титул „митрополита Києва і Галича і патріярхального екзарха всієї України Російської Православної Церкви", не виступив в обороні переслідуваних громадян жидівського віровизнання, чи в обороні литовського

Митрополит Філарет

католицького єпископа Юліййонаса Степонавічюса, баптистського пастора Георгія Вінса, російського православного священика Дмитра Дудка, українського католицького священика Михайла Луцького, якого кагебісти повісили минулого літа.

Демонстранти, які були всюди, де появився митрополит Філарет, носили транспаренти з такими написами, як „Філарет — Агент КҐБ", „50 мільйонів Українців без своєї Церкви", „Мир? 2.5 мільйонів в концентраційних таборах".

Це вже другі відвідини митрополита Філарета в ЗСА в цьому році. Минулого лютого він очолював 18-членну делегацію совєтських церковників, які відвідали понад десять міст цієї країни. Українці різних віровизнань та інші групи були перевели протестаційні акції в усіх відвідуваних совєтськими церковниками місцевостях, а ієрархи всіх українських церков протестували ці відвідини — пригадується в пресовому повідомленні.

Брежнєв вихваляє становище совєтської жінки

Берлін. — Під гаслом „Рівність, розвиток, мир" відбувся у східній частині Берліну зорганізований комуністами так званий „Всесвітній конґрес", присвячений Міжнародному рокові жінки. Згідно з повідомленням совєтської пресової агенції ТАСС, у конґресі, який відбувався між 20 і 26 жовтня ц.р. взяло участь „майже дві тисячі делегаток, які представляють понад 130 країн і близько 100 міжнародних і регіональних організацій". На конґресі було прочитано привітальні телеграми від генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма, прем'єр-міністра Індії Індіри Ґанді, а також від Фіделя Кастра та інших комуністичних лідерів. Привітання генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Ілліча Брежнєва прочитала керівник совєтської делеґації на цьому конґресі, голова комітету совєтських жінок, льотчик-космонавт В. В. Ніколаєва-Терешкова. У цьому привітанні Брежнєв, між іншим, вихваляє становище совєтської жінки, яке „являє собою воістину високий приклад для сотень мільйонів жінок на всій плянеті". Це становище, на думку совєтського верховоди, „надихує всі прогресивні, демократичні сили на дальше посилення боротьби за справжню, дійсну жіночу рівноправність".

Напередодні відкриття того конґресу українські політв'язні Мордовських і Пермських концтаборів та Владимірської тюрми перевели в дні 20-го жовтня ц. р. 24-годинний голодовий страйк, домагаючись амнестії для політв'язнів-жінок, — як про це інформувала „Свобода" з 25-го жовтня ц. р. за Лондонським „Таймсом", який надрукував цю вістку 21-го жовтня, відкликаючись на пресове агентство Юнайтед Пресс Інтернешенал. Участь в страйку взяли такі відомі українські політв'язні, як Вячеслав Чорновіл, Святослав Караванський, Іван Гель, Василь Стус, о. Василь Романюк та інші.

І чужих студентів привчають до рабської праці

Харків. — Л. Шаповалова, начальник інтернаціонального табору праці і відпочинку „Дружба" Харківського університету, інформує в газеті „Молодь України" з 14-го жовтня ц.р., що 68 студентів-чужинців з 19 країн Азії, Африки і Латинської Америки „працювали у складі інтерзагону „Дружба". Бійці, — пишеться в інформації Шаповалової, — подали велику допомогу трудівникам радгоспу „Глобівський" Краснокутського району на Харківщині. 28 тонн яблук зібрали вони за 16 робочих днів". Л. Шаповалова каже, що „загін працював дружньо, сумлінно; норми виконували й перевиконували". У вільний від роботи час „бійці", (тобто іноземні студенти), „знайомилися з організацією соціялістичного сільського господарства, виступали з концертами перед населенням". За сумлінну працю дирекція радгоспу нагородила студентів з Бенґлядеш, Екваторіяльної Ґвінеї та інших грамотами і грошовими преміями.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пам'ятаймо про Листопад

Кожний нарід в найкращому власному інтересі повинен вивчати і знати свою історію та пам'ятати про неї. Але кожний нарід має також у своїй історії такі події, які зокрема заслуговують на пам'ять. Американці, пишаючись своєю Декляраціею Незалежности з-перед 200 років, своєю Конституцією, Хартією Прав та безліччю інших подій, зокрема пам'ятають про Алямо, про Мейн чи про Перл Гарбор.

У нашій українській історії до таких подій, що про них завжди і при всіх обставинах та з багатьох причин треба пам'ятати, належить цей власне Листопад, що його пишемо з великої літери та який 57 років тому став межовим каменем у вже тисячолітній історії нашого народу.

Вартість і значення Листопадового Чину — встановлення української влади у княжому Львові 1-го листопада 1918-го року волею і силою українського народу та поступове встановлення тієї влади в Західній Україні — не замикаються самі в собі, хоч і як вони великі і важливі самі по собі. Проте, встановлена тоді влада давно перестала існувати, а на Янівському і Личаківському цвинтарях сьогодні окупант поламав хрести та зрівняв із землею навіть могили тих, які за цю владу віддали найвищу мірку посвяти — своє життя та були символом Листопадового Зриву. Але, ані п'ять десятків і сім років часу, ані розриті могили, ані жадні інші намагання багатьох ворогів не прикрили, не приховали і не вбили Духа Листопадового Зриву і ніколи його навіть не послаблять, як довго ми пам'ятатимемо про нього.

З тією думкою наші батьки в Західній Україні і в країнах свого поселення вже в перших роках після знівечення переважаючими силами ворогів Листопадового Твору встановили традицію Листопадових Свят, яку ми повинні продовжувати і предати тим, що прийдуть після нас, подібно як треба продовжувати і збагачувати традицію Свят Соборности 22-го січня.

Пам'ятаймо про Листопад!

В розгарі сезону

Навряд чи в якій іншій установі так живо і чітко відчувається живчик громадського життя, як в редакції газети. Листи, телефони і відвідини, зблизька і здалека, вістки про відбуті і заплянован імпрези, збори, демонстрації та безліч всіляких інших повідомлень і побажань дають справді „широке полотно" нашої громадської активности у ще відносно молодому новому сезоні, з виразною тенденцією поширювання і поглиблювання та вдосконалювання нашого суспільного життя. Крім всіляких більше чи менше традиційних імпрез та сподіваних ювілеїв, відбулися вже такі замітні події, як наукові конференції-симпозіюми в Гарварді й Детройтському університеті, без перебільшення можна назвати історичною подією започаткування інавгураційною лекцією Катедри української історії ім. Михайла Грушевського в Гарварді, широко розгортається і ще ширше заповідається акція відзначування 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя Українського поселення в цій країні, а до найбільш надійних і заохочуючих з тих активностей належить продовжування акції оборони українських політв'язнів у Совєтському Союзі, що їх з подивугідною послідовністю і наполегливістю веде зокрема наша молодь.

Продовжуючи і розгортаючи нашу громадську активність у новому сезоні, варто б мати на увазі таку спеціяльну нагоду, як нею є вибори в наступному році. Правда, передвиборча кампанія ще формально не почалася, але вже сьогодні багато дечого діється під її знаком. Очевидно, що від передвиборчих обіцянок до практики далека дорога, але факт, що власне в передвиборчому часі кандидати на виборні пости далеко схильніші вислухати опінії і побажання своїх виборців, створює окрему нагоду для популяризації тих справ, що нам на них найбільше залежить, як оборона людських прав в Україні, більші американські вимоги і передумови торгівлі зі Совєтським Союзом, зокрема вимога звільнити від совєтського митного здирства висилку подарункових пакунків в Україну і подібне.

Сезон багатьох активностей нашої громади відносно задовільно розгортається. Він триватиме до чергових вакацій та дасть багато всіляких корисних нагод. Використовуймо їх.

Іван Порятко

СВІТЛІ РОКОВИНИ І СУМНА ДІЙСНІСТЬ

Від 1-го Листопада 1918 року минуло 57 років, коли український нарід відновив своє державне життя на західніх землях України, вчинив це не тільки на основі Божого закону, а свого історичного права бути господарем своєї прадідної землі.

Від тієї славної Листопадової події минуло вже довгі роки, одначе 1-ий день Листопада 1918 р. належить до історичних дат, що є величавішими чим більше від них віддалюємося в часі. Все ціннішою і дорожчою для нас стає ця вікопомна дата. Державність наша на Галицькій Землі закінчилась із княжою добою в 14-ім столітті. Відтоді до 1-го листопада 1918 р. не було на Галицькій Землі української державности. Цілі століття важкої боротьби за збереження нашого народного характеру тієї землі, виховування в українському національному дусі народніх мас, поборювання політичного москвофільства, защеплювання української державної ідеології, — це важливі етапи, що їх мусіла пройти Галицька Земля, щоби остаточно крізь вогонь і бурі Першої світової війни дійти до великого переломового історичного чину — 1-го Листопада 1918 року. Галичина в 2-ій половині XIX століття стала осередком загальної української національної культури і взагалі обновленого національного життя. Галицька „Просвіта" з тисячами читалень, Наукове Т-во ім. Т. Шевченка, Українське Педагогічне Т-во „Рідна Школа", Т-во „Сільський Господар", „Сокіл" та „Січ" витискали незвичайну печать на всьому українському житті. В слід за тим природним явищем було творення першої військової формації Українських Січових Стрільців. Ця військова формація була організована під гаслом збройної боротьби за Вільну Українську Державу.

Отже 1 Листопад 1918 року не прийшов непідготованим. Це не була стихійна хвиля. Це був дуже добре продуманий, підготований і ще краще проведений в життя акт відновлення давньої української державности в новітній добі.

Українська Галицька Армія (УГА), що закріплювала і боронила цю державність, була пройнята не тільки зразковою дисципліною, але передовсім духом національної солідарности і окрилена фанатичною вірою у святу ідею визволення. Шлях УГА був великий, її переходи були трагічні; з-під Львова до Києва і до Одеси, звідси в „чотирикутник смерти", а дальше до табору під Кожуховом під Москвою, до польських таборів полонених, до німецького Яблоного в Чехії. Політична доля Галицької Землі, величаво почата 1-го листопада 1918 року, завершена актом злуки 22-го січня 1919 р. на Софійській Площі в Києві, знайшла свій формально-політичний епілог у політичних актах Варшавського договору, а далі Ризького договору і т. зв. рішення Ради Амбасадорів 14-го березня 1923 року.

Листопадові роковини, що їх рік-річно відзначаємо, стоять у великій протилежності до сумної дійсности, які зараз переживає український нарід.

У Листопадові дні згадуємо світлі річниці творення різних українських військових формацій: повстанських загонів на великих степах України, Армії УНР, УГА, „Карпатської Січі", геройської УПА і 1 УД УНА, які продовжували збройну боротьбу слідом за Українськими Січовими Стрільцями, але „встоятися не було сили". — Зараз маємо страшну дійсність, тотальну неволю, а в тім безперервне народовбивство в повному розумінні того слова, проте дух українського населення є непереможний, чого доказом є опір, що його ставлять у дуже несприятливих умовинах нові когорти бойовиків із покоління народжених вже під тим жорстоким режимом.

Добре це, що ми вшановуємо роковини великих і славних подій нашої історії. Ці роковини — це світлі маяки, що не дають нам заблукати на темних бездоріжжях у нашій важкій мандрівці до Великої Мета. Наші брати на рідних землях не мають можности відзначати Листопадовий Чин будь-якими виявами.

Листопад рушив цілу націю з місця. Своїм імпульсом, динамікою створив безперервну тяглість боротьби — змагань за найвищий ідеал нації. В в'ятдесятсьомі роковини повстання Західньої Української Республіки наші думки і серця з нашими рідними братами і сестрами в Україні, а значіння безперервної боротьби далі нас зобов'язує творити кожночасно новий Листопадовий Чин.

Наша збройна боротьба залишала воєних інвалідів і немічних, колишніх українських вояків, які потребують нашої опіки і допомоги. Із визвольних змагань по 1-ій світовій війні лишилось ще сім інвалідів, зате з Другої світової війни — з УПА, 1-УД УНА й інших, у минулому році користало з допомоги Суспільної Служби Комбатантів ще 144 колишніх українських вояків. Кожного року Суспільна Служба Комбатантів переводить Листопадові збірки в хосен допомоги потребуючим колишнім українським воякам. Ці збірки українська громада з повним зрозумінням піддержувала і піддержить цього року.

Леся Лисак

ЛИСТОПАДОВА НІЧ

Уночі тридцять першого жовтня на перше листопада не спиться. Хіба можна спати, коли вирішується щось досі небувале? Коли у Львові, серці моєї вужчої батьківщини, наступає переломовий момент? Момент, про який досі тільки мріялося, а відомо ж, що мрії — це не життя. Справжнє життя людей моєї вужчої батьківщини починається щойно нині, в Листопадову Ніч. По притихлих у нічній тиші вулицях снуються якісь таємничі тіні у військових шинелях. Притишений тупіт вояцької ходи, притишені розмови, та враз наступить щось, від чого струсонеться усе місто, вся Галицька земля, а за нею вся Україна і навіть егоїстичний, ворожий світ! Нечувану досі подію здійснює горстка лицарів Червоної Калини. Найшляхетніших Лицарів, без тіні пороку, нечуваних у нас досі ризикантів, яких назвуть з пошаною „Лицарями абсурду". Супроти них блідне ідеалістичний, на увесь світ відомий Лицар, якого звали Дон Кіхотом. Блідне, бо він боровся за власну лицарську честь, а вони віддавали життя за визволення рідного народу.

Відчуваю цю Ніч усіми фібрами моєї душі, хоч тоді ще мене не було. Та цю ніч пережила моя мати, яка відтак співала разом зі своїми школяриками нечувану досі пісню: „Вже воскресла Україна". Чи ви можете уявити собі Воскресення, перед яким була така довголітня неволя, темрява, безнадія? Коли поняття незалежности, волі, права бути господарем на власній землі звучало як утопія? І раптом — це дійсність! Такого переживання, такого щастя, неможливо забути, і воно передасться з крови в кров. Щасливі ті діти, які могли його одідичити.

Вони виростали в атмосфері, навіяній могутнім подихом Листопадової Ночі. Все кругом них віддихало подихом тих годин, коли:

„Стрепенулись чужі
вулиці,
Стрепенулись ворожі доми,
Хто там грюкає в брами
вногі?
Хто нас сміє будити?
Хто нас сміє...
А в відповідь: „Ми"!

Ми, що вгора несли
ще ярмо,
Ми, що вгора могли
лиш тужить,
Ми сьогодні до всіх
кригимо:
Хогем жити свобідно,
„Хачем жити, і будемо
жить!"

Так, ми мали щастя жити у могутньому, непроминяючому світі, яке кинула на дорогу нашого життя єдина Листопадова Ніч. Творці Листопадового Зриву були між нами, як дороговкази, як вчителі, як найкращий приклад, що „абсурд" можна перетворити в дійсність — якщо є відвага, очайдушність, жертвенність, і якщо добро народу ставиться вище за власне життя. Нас підбадьорювали прекрасні, неперевершені пісні про Листопад. Нас заохочував найсвітліший приклад Лицарів Червоної Калини. Чим ми були б, коли б не існував Листопадовий Чин? Чи, не дай Боже й досі були б „поштивими русинами, які прагнуть немного", і які не пізнали, що таке маєстат власної держави?

Знаю, що у людей, які не спроможні на велике діло, на бунтарський спротив наїздникові, на пірвання ворожих кайдан, завжди покутує почуття, яке звуть почуттям меншевартости. Слава Тобі, Господи, і безмірна подяка Вам, Лицарі Червоної Калини, що ми не виростали в цьому огидному почутті. Дарма, що як кажуть скептики, — (а їх ніколи не бракує), — наша воля й незалежність, тривали так коротко. Головне, що ми доказали нам самим і усім, кому це було миле й немиле, що ми живемо і будемо жити.

У тих, які справді вірять у святість Листопадового Чину, не може бути почуття меншевартости. Блаженні ті, які мають цю віру, тверду, незахитану. І коли це пишу — це не порожня фраза. Без віри людина не є справжньою людиною. Вона тільки приховує під назвою сиромудрих вигадок своє власне духове вбожество. Вона, насправді, нещасна. Над тими, які затратили віру в Господа, треба милосердитися, бо Господь приказав нікого не засуджувати... Але чи можна милосердитися над тими, які не вміють, чи не хочуть, цінувати жертв і здобутків борців за волю народу? Тих, які за особистими дрібними справами глухі на поклик Листопадової Ночі? Тих, для яких Листопадове Свято є... „ще тільки однією академією", на яку „не мають часу" навіть піти?...

Сумніваюся, чи така байдужність заслуговує на поблажливість. Сумніваюся, чи легковаження великих діл великих предків не є великим гріхом супроти власного народу. Сумніваюся, чи ті, для яких Великий Зрив не є святістю, мають право критикувати, що те, чи тамте, не було зроблене як слід, бо вони, наприклад, мають інші суґестії... Яка шкода, що ті, які тепер сиромудро намагаються критикувати, не стояли тоді, в Листопадову Ніч, з крісом у руці!

Живемо, на жаль, у таких часах, коли підіймаються язики і на святощі! Кажу, „на жаль", бо в історії ще не було випадку, щоб самою критикою і н а п ушеними словами якийсь нарід здобув волю і державу. Вчинили це своєю мужністю молоденькі ще тоді Лицарі Червоної Калини, ті, що про ніщо не питали, не кидали слів на вітер, але діяли. Без героїв, — не тих паперових, — але справжніх, ми б не могли піднести сьогодні гордо чола, називаючи себе українцями. Ми б не мали вогняного стовпа у пустелі, який ясно просвітлив би наш шлях.

Та ми його, на щастя, маємо!

У Листопадову Ніч, у темряві еміграційних роздорів, дрібничкових суперечок, безконечних дискусій „хто має рацію", хто кращий, хто має бути провідником, хто помиляється, а хто тільки „робить все мудро", — не спиться. Та це не томляче безсоння, бо вчуваються пророчі віщування:

„І прийде день такий,
мій Львове,
Із Києва, по рерваних
гранатами шляхах,
Задвиготять мотори
задуднять підкови,
І залопоче прапор
у твердих руках.

... І ось, на вежі Ринку,
на дахи іржаві,
І понад гул святковий,
над моря голів,
Тризуб і прапори.
Свою державу
Стрічати вийде
український Львів.

О, незабутній Листопаде,
Пройдуть літа,
пройдуть роки,
А ти стоятимеш над нами,
Як тінь Господньої руки!.."

Вірю в це твердо, що Листопадова ніч йде на зустріч ясному ранкові ще одного, рішального, незнищимого Зриву.

Дар Українському Воєнному Інвалідові

Суспільна Служба Комбатантів дальше опікується українськими воєнними інвалідами і немічними кол. Українськими вояками. У минулому році розділено 144-ом особам допомоги на загальну суму 15.601.39 долярів, з чого скористало 7-ох інвалідів із Визвольної боротьби (по 1-ій світовій війні) та 137-ох з українських військових формацій з 2-ої світової війни (УПА, 1 УД УНА та ін.) Наші інваліди, що потребують помочі, розпорошені по всіх континентах і на рідних землях та останками сил боряться за своє фізичне існування, більшість з них не мають спроможности працювати на свій чи своєї родини прожиток.

Кожного року в Листопадові дні українські ветеранські організації у почутті глибокої журби про тих, що в збройній боротьбі обох світових воєн втратили своє здоров'я і зовсім або частинну можність праці — звертаються до української громади із гарячим проханням — складіть свою щедру пожертву Українським Воєнним Інвалідам.

Українські Воєнні Інваліди — це свідки Великого Пориву, це живі документи Безсмертного Змагу за найвищий Ідеал Нації. Відданість визвольній ідеї — доказуймо ділами, а не тільки словами!

Суспільна Служба Комбатантів

З НАШИХ БУДНІВ

Вони пам'ятають

На „Вегорі Молодих Талантів", що його влаштував 82-ий Відділ Союзу Українок Америки, в залі Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку, молода студентка коледжу, не так давно народжена в цій країні, пригитала з доброю дикцією і гарною українською мовою написане оповідання, присвягене... Листопадовим Дням. У „внутрішньому" монолозі, героїня оповідання, тепер старша, самітня жінка, згадує і ще раз переживає свою велику любов до молодого колись юнака, що мусів покинути її в ім'я іншої, ще більшої любови — любови до України, для котрої віддав своє молоде життя в перших днях листопадових боїв з поляками, за рідне місто, Львів.

Помігалось, що присутні в залі слухачі старшого покоління (молодих, крім „молодих талантів" та їхніх братів ги сестер, ми не багили), — були глибоко зворушені сюжетом оповідання, а ще більше заскочені його тематикою...

— Хто це подумав би, що їх, теперішню молодь, потрапить зацікавити така далека історична тема, як 1918-ий рік і бої за Львів, — зідхнула пані - добродійка, що сиділа поруг автора цих рядків. — Який жаль, що немає тут сьогодні хог би двох - трьох представників „старої войни", творців Легенди Листопада. Хай би потішилось, на старості років їхнє серце, що є серед тут народженого покоління такі, що не забувають про їхні героїгні діла, а навіть прославляють їх у літературній формі!

Я, може, знайшов би виправдання для неприсутніх тоді в ЛМКлюбі представників „старої войни", героїв Першого Листопада. Поперше тому, що їх уже не так багато залишилося в живих, а в тих, що залишились, не так багато сил та здоров'я, щоб здужали ходити на літературно - мистецькі вегірки, та й ще вулицями „долішнього" Ню Йорку, які до безпечних районів нашого міста аж ніяк не належать (якщо такі безпегні райони взагалі тут знаходяться!).

Але якось важко виправдати чи витлумачити неприсутність представників літературного світу, старших творців пера, цих, які повинні б з більшою увагою ставитись до молодих талантів і проявів їхньої творчости. Хто ж їх, молодих, підтримає на дусі, додасть заохоти до дальшої праці, виведе на ширші творгі магістралі?.. Я думаю, що це таки наш обов'язок і наше священне завдання, шановні колеґи з Об'єднання Українських Письменників „Слово" ги з Асоціяції Діягів Української Культури.

І к е р

Д-р Валентина Калиник

НЕБЕЗПЕЧНА ПОПРАВКА

День 4-го листопада, знаменний для виборців стейтів Ню Йорку і Ню Джерзі тим, що вони мають вирішити долю традиційної родини. Вони голосуватимуть „за" чи „проти" проєкту поправки до стейтової конституції для надання так званих рівних прав жінкам.

Багато людей не знає, в чому полягає суть цієї поправки. Воно і не дивно. Один з лівих радикалів сказав: „Проєкт конституційної поправки щодо рівних прав є найкраще прихована таємниця двадцятого століття".

Довірливі жінки думають, що ця поправка забезпечить їм рівні права. Та вони не здають собі справи, що такі закони існують. Вони не тільки ґарантують їм рівні права, але й привілеї, яких чоловіки не мають.

Проєкт поправки до федеральної конституції був затверджений Конгресом 1972-го року і переданий на розгляд і затвердження стейтам. Ця поправка в державній конституції набере сили через два роки після того, як не менш 38 стейтів її затвердять.

4-го листопада виборці стейту Ню Йорк голосуватимуть за поправку до стейтової конституції. Якщо б більшість виборців проголосували за цю поправку, то вона б набула сили закону наступного року першого січня.

Хоч ця поправка висловлена стисло й чітко, на практиці вона внесе деструктивну революцію в життя родини й суспільства в ЗСА. Її захисниками є американські феміністки, яких американці саркастично назвали „вимензліб". Про їхню діяльність преса подавала дуже скупо, хоч вони одверто виступають проти американського уряду, традицій, родини і пропаґують „юнісекс", тобто середню стать.

Згідно з матеріялами, виданими секретаріятом Державного департаменту для відзначення Міжнародного Року Ж і н к и, перші групи „жінок за звільнення" були створені з молоді лівого напрямку, що брала участь у радикальних організаціях у 1967-1968 роках.

Символом цих войовничих феміністок є піднятий стиснений кулак, що є, як відомо, символом комуністів! Газета феміністок - лезбіянок „Маджорити Репорт" також присвоїла собі цей символ. Газета реклямує школу, де навчають таких предметів, як „марксизм, лезбіянізм, пропаґанди велферу" тощо. Журнал феміністок „Мз" зображає комуністку Анджелу Дейвіс як американську національну героїню.

Найважливіші діячки цього руху, Бетті Фрідан, Глорія Стайнем, конґресменка Белла Абзуґ й інші, створили цілий ряд жіночих організацій, до послуг яких є різні фундації та субсидії федерального, стейтового й льокальних урядів. Про це частково можна довідатися і з їхньої преси.

Після Міжнародної Жіночої конференції в Мехіко Сити феміністки створили „Світову організацію жінок" під гаслом: „Жінки всього світу, єднайтесь!" Голова феміністичної організації („Національна організація жінок"), що її вважають найчисленнішою, Карен ді Кров про свою діяльність каже: „З головного потоку в революцію". На конвенції цієї організації, що недавно відбулася, схвалено: домогтися повної леґальної рівности для лезбіянок. Конґресменка Белла Абзуґ, з свого боку, внесла в Конґрес законопроєкт для внесення змін в Акт Цивільних Прав від 1964 та в поправки про освіту від 1972 року такого змісту: „Право мати або виявляти емоційну чи фізичну прив'язаність до іншої особи чи до осіб за їхньою згодою, не дивлячись на стать, або мати чи виявляти преференцію для такої прив'язаности".

„Національні закриті політичні збори жінок" на своїй конференції ухвалили зібрати 213,000 дол. для фінансування тих кандидатів до стейтових законодавчих органів, які будуть поборювати противників конституційної поправки.

Недавно Конґрес відхилив законопроєкт Белли Абзуґ на визначення 10 мільйонів дол. на жіночу конференцію та кампанію для затвердження конституційної поправки. Для сприяння переведення в життя конституційної стейтової поправки утворена в Ню Йорку коаліція, куди ввійшли й феміністки.

Члени коаліції запевняють виборців, що конституційна поправка ґарантуватиме їм „однакову платню за однакову працю", „право на освіту та рівність і справедливість усіх людей", вона не внесе зміни в взаємовідносини людей, ані в дім, не позбавить закону лицарства, не міняє світу тощо. Вони заспокоюють недовірливих, що, мовляв, „не буде примусових юнісекс - вбиралень (спільних з чоловіками), ані в'язниць"; караттимуть за ґвалтування, отже всякі побоювання, твердять вони, є безпідставні. Вони гостро атакують противників стейтової поправки, які в своїй літературі розкривають її облудливість.

Американські жінки, дружини й матері, розпізнавши небезпеку втратити існуючі права, об'єднуються для поборення стейтової поправки. Так, видатна діячка, телевізійна кореспондентка, співавтор книжок про стратеґію ядерної зброї, перша розпочала акцію проти конституційної зміни.

Вона й інші противники поправки доводять, що закони про рівні права жінок існують, а саме: 14-та і 5-та поправки до конституції; Закон про однакову платню від 1963 року; Документ VII Акту Цивільних Прав від 1964 року проти дискримінації праці; Акт рівних можливостей від 1972 року; Акт про можливість однакового кредиту від 1974 року.

Филис Шлафлі підкреслює, що поправка в конституції позбавить дружин і матерів свободи вибору між хатньою господинею і працівницею поза домом; що вона зруйнує подружжя, перетворивши його в комерційний договір. Оскільки закон, згідно з яким муж зобов'язаний утримувати дружину і сім'ю, буде скасований, то тоді його змусять видавати дружині, яка працює вдома, заробітну плату і оплачувати суспільне забезпечення за себе і за дружину. Жінок примусять служити в армії і воювати нарівні з чоловіками. Гомосе к с у а л ь н і „подружжя" будуть леґалізовані з правом адоптування дітей. Конституційна поправка, каже вона, болюче вдарить і по чоловіках: вони втратять можливість створення для себе хатнього вогнища, а також право передавати своє прізвище своїм дітям. Пошана до інституції родини зникне.

Варто послухати опінію на цю справу ще визначних американських політичних діячів та адвокатів:

Бувший сенатор Сем Ірвін каже:

„Коли ця конституційна поправка стала перед Конґресом, я намагався всяким способом, який я т і л ь к и знав, переконати Сенат, що це законодавство треба змінити, щоб зберегти охоронне законодавство, прийняте на користь жінок; вимагати від батьків відповідальности за утримання своїх родин; звільнити жінок від військової служби та участи в бою; зберегти права недоторканости особи та кримінальні закони за статеві злочини. Я глибоко засмучений, що мої зусилля були безуспішними, і цю поправку Сенат прийняв без змін. Моя думка така, що ця конституційна поправка є найбільш деструктивним твором законодавства, який пропустив Сенат і який ще в силі, але я надіюсь, що він зазнає поразки в стейтах".

Конґресменка Леонор К. Салліван: „Я не бажаю бачити — і голосувати за конституційну поправку, яка вимагатиме, щоб усі жінки були змушені однаково разом з чоловіками утримувати родину, навіть якщо б мільйони інших вибрали це собі... Я не можу з чистим сумління підтримати пропозицію, яка позбавить усіх

(Закінгення на стор. 3-ій)

ВІД РЕДАКЦІЇ. Започаткований на цьому місці в попередньому числі друк репортажу: „Делеґати на Міжнародну Жіночу Конференцію в Мехіко звітують" буде закінчений в черговому числі.

7-ий ВІДДІЛ ООЧСУ і ОСЕРЕДОК СУМА
в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.
— влаштовують —
дня 8-го листопада 1975 р.
ОСТАННЮ ОСІННЮ ЗАБАВУ
в Українській Централі
при 240 Hope Avenue, Passaic, N.J.
Початок год. 9-та веч.
Грає оркестра
„Сини Степів" з Монтреалю
Вступ: 5.00 дорослі, $3.00 для студ. молоді.
Зобов'язує вечірній стрій

НЕБЕЗПЕЧНА ПОПРАВКА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

жінок охорони, яку розсудливі чоловіки і жінки розглядають як розсудливу охорону для жінок".

Конґресмен Емануел Селлар: „У всіх цих запаморочливих суперечках і розходженнях у тлумаченні мови цієї пропозиції, дуже мало звернено уваги на потрійну ролю, яку жінки відограють у житті, а саме: дружина, мати і працівниця. Це є в дійсності велика роля і знести геть підтримуючі закони, що вимагають схилити чашу терезів у користь жінок — це значить вчинити несправедливість супроти мільйонів жінок, які вибрали собі шлях: одружитися, улаштувати дім і родити дітей, а крім того, затруднити себе і прибутковою працею. Я не дозволю, щоб легке, голосне гасло ошукало мільйони жінок і дітей".

Комітет Судової Палати, липень, 1971:

„Не тільки жінки, включно з матерями, будуть підлягати військовій службі, але й саме військо буде змушене поставити їх у бойові частини, разом з чоловіками. Та й саме суворе тлумачення могло б примусити скасувати закони охорони праці, що їх розсудливо визначили для охорони здоров'я і безпеки жінок... В деяких випадках воно навіть звільнить батьків від головного обов'язку утримувати навіть неповнолітних дітей так само, як і матерів таких дітей, і кине сумнів на законність мільйонів декретів про охорону, яка тепер існує".

Професор Бернард К. Шварц, Нюйоркський університет:

„Вживання закону з метою усунути всі відмінності, які існують між статями, є глузуванням з закону і цілковите нехтування фактами".

Професор Чарлз Райс, Нотр Дам — Школа Права:

„Це є мабуть, найнерозсудливіша безвідповідальна поправка, яка була колибудь прийнята... Її мова така невловима, що ніхто не в стані точно передріктн, що саме вона зробить!.."

Закликаємо всіх горожан голосувати проти цієї конституційної поправки.

Поразка її в Ню Йорку буде поразкою в інших стейтах.

Роман Придаткевич...

Закінчення зі стор. 1-ої)

працю над організацією конкурсу, що то фіналізується нинішньою церемонією.

На проголошений 14-го вересня 1974 р. Об'єднанням Жінок ОЧСУ музичний конкурс, 14 композиторів прислали 26 творів. В жюрі конкурсу взяло участь семеро визначних музикознавців: проф. д-р Павло Маценко (голова Жюрі), проф. д-р Мирослав Антонович, проф. Дарія Каранович, проф. д-р Ігор Соневицький, проф. Чічка Андрієнко, співачка Марійка Чолій і муз. педагог Богданна Волянська. Жюрі підкреслило значний мистецький і професійний позем більшости ненагороджених творів.

Після звітування п. Ласовської, Ляриса Лозинська-Кий відслонила портрет Лярисн Целевичівної пензля мистця В. Ласовського, а Галина Климук прочитала життєпис передчасно згаслої і такої надійної української дівчини.

В концертовій частині сопрано Марта Кокольська виконала м. ін. нагороджену першою премією пісню Придаткевича, сповнену шляхетного патосу і внутрішньої сили. Акомпаньював д-р І. Соневицький.

На церемонію проголошення висліду конкурсу наспіли привіти від Ради в Справах Культури СКВУ, президента Світового Об'єднання Українських Професійних Музик д-ра А. Рудницького, д-ра П. Маценка, д-ра М. Антоновича. Усні привіти виголосили проф. Д. Каранович і проф. Чічка Андрієнко.

На жаль, нагороджених на церемонії не було. Всі троє прислали подяки за вирізнення і виправдання своєї неприявности, бо живуть далеко від Ню Йорку.

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА
Т-ВА „САМОПОМІЧ" в НЮ ЙОРКУ
повідомляє, що
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Батьківського Комітету
відбудуться
в суботу, 8 листопада 1975 р.
о год. 9-ій ранку
в школі св. Юра в Ню Йорку
УПРАВА

Увага! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!
В п'ятницю 14 листопада 1975
в год. 7:30 веч.
в залі
Українського Народного Дому
при 2-ій Авеню в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
— відбудуться —
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС
міста Ню Йорку й околиці
до участи в яких запрошені Урядовці, Предсідники та конвенційні Делегати усіх Відділів Округи.
ЦІЛЬ ЗБОРІВ:

1. Перевірити дотеперішню працю і її організаційні здобутки;
2. Намітити плян праці на останні тижні цього року;
3. Поінформувати присутніх про Бенкет Округи, що відбудеться 6 грудня ц. р. для пошанування піонерів і заслужених відділових урядовців.

В зборах візьмуть участь:
ГОЛОВНІ УРЯДОВЦІ УНСОЮЗУ
і ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ
обласний організатор.
ЗАКЛИКАЄМО ВСІ ВІДДІЛИ І ЇХ УРЯДИ ТА КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ, ЯК І ІНШИХ АКТИВНИХ СОЮЗОВЦІВ УЗЯТИ УЧАСТЬ У ЦИХ ВАЖЛИВИХ ЗБОРАХ.
ОКРУЖНА УПРАВА

ВІТАЙТЕ НОСІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ!

В дні 29-го жовтня 1975 р. Візантійський Чоловічий Хор з Утрехту, Голляндія, під дириґентурою д-ра Мирослава Антоновича, почав своє перше велике та історичне турне по українських громадах ЗСА. З хором виступає також як гість відомий артист-бандурист Володимир Луців.

Мистецьке турне цього унікального у світі хорового ансамблю спонзорує в Америці Український Конґресовий Комітет Америки, під патронатом ієрархій Українських Церков, а влаштуванням концертів на місцях занимаються Відділи УККА.

Екзекутива УККА, оцінюючи велике значення української пісні як одно звено многогранної української культури, щиро вітає Візантійський Чоловічий Хор і його дириґента д-ра Мирослава Антоновича та поодиноких членів, як теж артиста Володимира Луцева, і висловлює їм глибоку вдячність за їх відданість українській пісні та їх безмежну посвяту протягом 25-літнього існування ансамблю.

Як відомо, всі члени Візантійського Чоловічого Хору є голляндцями, які з любови до української пісні жертвували та далі жертвують свій час, труд та свої серця, несучи українську пісню в широкий світ. Хор відбув ряд концертів в европейських центрах та виступав в базиліці св. Петра в Римі, в катедрі Нотр-Дам в Парижі і у Вестмінстерській Катедрі в Лондоні.

Сподіємося, що українська громада своєю численною участю в концертах вшанує Хор і безсмертну українську пісню.

Екзекутива
Українського Конґресового Комітету Америки

Ню Йорк.

ПРЕДСТАВНИКИ...

Закінчення зі стор. 1-ої)

Лев з'ясував працю над Яворівським збірником, що наближається до кінця. І. Дурбак: Тернопільська редколеґія працює над третім томом „Шляхами Золотого Поділля", що повинен вкоротці появитися. Інж. І. Кравчук повідомив про створення Сокальського комітету, про плян видавати журнал „Надбужська Земля". Про гуцульські справи звітував д-р С. Федюк і п. Опарик. І. Мартинюк, автор монографії про рідне село Ценів (Бережанщина), розказав про свою працю і що його спонукало до неї. Збаражці в Торонті приготовляють свій другий том. Повіти Коломийський, Зборівський, Золочівський, Городенківський і Рогатинський зібрали деякі матеріяли.

...ствердив, що досі появилося біля 30 реґіональних збірників, у підготові є біля 10. Наші реґіоналісти повинні переключитися на нові рейки: видавати монографії про наші осередки в Америці з нагоди 100-річчя нашого масового поселення. До цієї праці треба втягнути наших студентів і нащадків усіх наших еміґрантів. Він опрацював запитник про українську еміґрацію в Америці. У великих містах ця праця вже почалася, в неї включилася наша молодь і молоді професіоналісти. Праця буде значно влегшена дотаціями від міських і стейтових чинників, що вже подекуди осягнено. Докторантка Гандзя Савицька, що недавно побувала між українськими еміґрантами у Бразилії, зацікавлена збиранням матеріялів до історії нашої еміґрації. Треба вживати записів на тасьмі („тейпрекордерів"), що дуже успішне, але вимагає багато праці при переписуванні. Дальше промовляли Є. Манацький, що звернув увагу на Пенсильвенію, де працювали наші найстарші еміґранти, д-р Л. Луців, д-р Б. Бородайко, І. Дурбак та ін. Д-р В. Лев, підсумовуючи висловлені думки в дискусії, підкреслив потребу включитися нашим реґіональним діячам, з великим досвідом у праці над збиранням і опрацюванням матеріялів та виданням реґіональних збірників, у нову, необхідну працю Ювілейних комітетів, щоб задокументувати наш великий вклад праці, поту і крови в розбудову Америки. Треба звернути головну увагу наших Ювілейних комітетів на видання монографій у двох мовах, про кожен український осередок, щоб американці пізнали й оцінили належно і нашу частину праці на всіх ділянках життя Америки. Треба нав'язати взаємини з нашими молодими науковцями, студентами з четвертим поколінням нашої еміґрації, уродженим в Америці.

В БРІДЖПОРТІ...

Закінчення зі стор. 1-ої)

ні. Сенатор Рібікофф сказав, „що звертаючи увагу на боротьбу, яку ведуть українці в їхнім ріднім краю, УККА висловлює глибоке стурбування, яке поділяють оборонці волі по цілому світі. Їх боротьба є героїчною, і Ваша невтомна допомога не буде забута".

Конґресмен Дадд у своїй телеграмі сказав: „Я вітаю Комітет за його оборону прав людини та культурну незалежність українського народу... Цілий світ знає про героїчну боротьбу Валентина Мороза та Леоніда Плюща, які ведуть боротьбу проти Совєтського Союзу за свободу свого народу, чи жінок, як Ніна Строката-Караванська та інші, які будуть довго згадувані в історії як оборонці прав людини... Нашим публічним протестом ми мусимо передати пересторогу для Кремля, що без запоруки прав людини для українців й інших народів в СССР не може бути правдивого співжиття між Америкою та Росією..."

Мистецька частина

Головною атракцією у мистецькій частині програми був виступ п-і Ренати Бабак, б. артистки Львівської опери та Большого театру, яку публіка ентузіястично вітала по кожнім її виступі. Її акомпаньював на фортепіяні Тома Гриньків.

В програмі виступали також танцювальна група „Дніпро" під проводом п-і Ірини Романків та співацька група „Гуцулки" з місцевої Пластової Станиці. Злучений Український Національний Хор під проводом М. Заяця та В. Климука відспівав дві українські пісні перед початком і при закінченні програми.

Представники

У відзначенні срібного ювілею Відділу УККА в Бріджпорті взяли участь представники українських організацій з інших місцевостей стейту, між ними: д-р Остап Теслюк, голова Відділу УККА в Гартфорді, проф. Іван Телюк, представник Відділу УККА та голова Українського Комітету 200-річчя Америки в Коннектикат в Ню Гейвені, Мирон Теґловець, голова Відділу УККА в Норвічу, Михайло Клос з Відділу УККА у Вілімантику, Григорій Южень, голова Б-ва Дивізійників у Гартфорді та інші.

В пам'ять нашої Незабутньої Братової
бл. п. Ельзи Бурбело
в першу річницю її смерти,
складаємо даток в сумі 50.00 долярів
на Фонд Катедри Українознавства
при Гарвардському Університеті.
Д-р БОГДАН БУРБЕЛО
і інж. ЯРОСЛАВ БУРБЕЛЛО

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що дня 22 жовтня 1975 р. у Боффало, Н. Й., ЗСА,
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий БАТЬКО і ДІДО
бл. п.
ЛЕВ ВОЙЧАК
Похований на Моунт Олівет кладовищі в Тонаванда, Ню Йорк.
У глибокому смутку —
СИНИ і ВНУКИ ВОЙЧАКИ

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими,
що 16-го жовтня 1975 року відійшов у Вічність,
на 79-му році життя, в Бережанах, Україна
наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ, СВАТ
бл. п.
ВОЛОДИМИР ЗАХАРІЙ
абсольвент Карлового Університету в Празі, бувший четар Української Галицької Армії.
ПОХОРОН відбувся 18-го жовтня 1975 року.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:
сини — ВОЛОДИМИР з дружиною ОЛЕЮ
і дітьми: БОГДАНОМ, ОРЕСТОМ
і НАНОЮ-ОЛЕЮ
доньки — ТЕРЕСА і ЛЮДМИЛА
свати — СОФІЯ і СТЕПАН СИЛЬВЕСТРУКИ
Близька і дальша Родина тут і в Україні

Замість квітів на могилу Покійного, зложили пожертви на „Церква в Потребі":

Оля і Володимир ЗАХАРІЙ	$100.00
Софія і Степан СИЛЬВЕСТРУК	20.00
Ярослава КАЗАНІВСЬКА	20.00
Ліда і Лені ВРОБЛЕВСЬКІ	10.00

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

В другу річницю смерти мого Дорогого Односельчанина
сл. п.
СТЕПАНА ВИННИЧУКА
хочу згадати перебіг Його життя.

Покійний Степан Винничук народився 23 грудня 1893 року в селі Підгайчики, повіт Коломия, Зах. Україна.

З вибухом 1-ої світової війни покликано Його до австрійської армії, де дослужився ступеня старшого десятника.

По упадку Австрії, зголосився добровільно до Української Галицької Армії, з якою брав активну участь в цілій збройній кампанії. Маючи військовий хист, осягнув найвищий підстаршинський ступінь булавного.

У листопадовім перевороті взяв активну участь, розброївши у свойому селі при допомозі односельчан більший відділ мадярського війська що там був розташований, та станицю місцевої поліції, яка складалася з поляків.

В тім часі сл. п. Степан Винничук мав уже завершений український державницький світогляд і він став активним громадянином Української Держави.

За часів польської окупації Степана Винничука постійно переслідували, а під час пацифікації карний відділ польських уланів Його тяжко побив.

Не зважаючи на переслідування польської влади, Степан Винничук весь час активно працював в суспільно-громадському житті, в якій то праці дуже помічним був Його син Василь.

У Другій світовій війні зазнав найбільшого горя, бо прийшлося Йому пережити знищення цілої Його родини.

Найстаршого сина Петра, який був учителем, німецьке ґестапо арештувало, як українського повстанця і замордувало в коломийській в'язниці. В тім самім часі ґестапо заарештувало Степана також, але після замордування сина Петра, Степана звільнили.

Другий син Його Іван, як матурист, подався добровільно з цілою їх клясою до Дивізії Галичина.

По військовому вишколі в місцевості Haydelager, працював в головній канцелярії Дивізії Галичина в рангі бунчужного.

Брат Василь просить всіх Його побратимів, які Його знали після вишколу, або з Ним працювали, щоб написали до нього про послідні дні Його життя. Адреса брата Василя є така: Wasyl Wynnyczuk, 1041 E. Holland Rd., Holland, Pa. 18966, USA.

Коли прийшла Червона армія, Степан Винничук був переслідуваний як український націоналіст, тому мусів скриватися. Його дружину арештували і вивезли на Сибір, де вона й померла.

Покійний Степан покинув рідну землю та скитався, спершу по европейських краях, а закінчив своє скитання в ЗСА, де доживав своє життя разом з наймолодшим сином Василем і невісткою Марією, які сердечно ним опікувалися.

Нехай чужа земля буде Йому легкою.

Односельчанин — ІВАН КУРИЛЯК

В ШОСТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Дорогого МУЖА
бл. п.
ДМИТРА ЧОЛІЯ
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА
у Глен Кові і Римі
8-го листопада 1975 р.
Прошу Родину, Приятелів згадати Покійного в своїх молитвах.
МЕЛАНІЯ ЧОЛІЙ

В пам'ять нашого Дорогого Брата, Стрийка і Шваґра
бл. п. Юрія Гарасимова
складаємо 125.00 долярів
на Альманах Стрийщини:
Марія ГАРАСИМІВ
Ярослава ГАРАСИМІВ з родиною
Михайлина і Осип СТАНГІВ з родиною
Люба і Ярослав ДАРМОГРАЙ з дітьми
Рома і Томі РУНІ з мамою Дарією ЧИЖИК

18-ий КУРІНЬ УСП-ок „ШОСТОКРИЛІ" запрошує Вас на
БЕНКЕТ і БАЛЬ
з нагоди ПОСВЯЧЕННЯ КУРІННОГО ПРАПОРУ
в СУБОТУ, 22 ЛИСТОПАДА 1975. Бенкет - год. 6:30 веч., Забава - 9 веч.
PLAZA HOTEL, 5th Avenue and 59th Street, New York N.Y.
Квитки замовляти: Леся Баранська, (212) 229-5885, Дарія Фариґа, (201) 779-6136
Грає ТЕМПО — Стрій вечірній.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Д-р І. Скальчук

Філядельфійська громада і вибори

У кожній політичній партії, Республіканській чи Демократичній, українці мають своїх прихильників, але й мають дуже неприхильно наставлених до української справи партійно-політичних діячів. У цьому українці Філядельфії могли переконатись уже багато разів, бо на протязі останнього чвертьсторіччя ми мали багато „солом'яних приятелів".

Звичайно, що під час виборчих кампаній до нас приходять з виступами, відкликами та нас відвідує багато кандидатів у виборчій кампанії. Але звичайно їхня пам'ять дуже коротка і вони дуже швидко забувають після „подібної кампанії" про існування українців.

Рівночасно забувають вони теж про те, що Філядельфія, як в основному і інші великі американські міста в переважаючій кількості є замешкалі національними меншинами!

Біда тільки в тому, що етнічні меншини досі не зуміли поставити політичної співпраці на належнe місце та не зуміли розробити в цій ділянці відповідної тактики і стратегії. Все таки в останньому часі у деяких американських містах, а рівнож і у Філядельфії є помітна зміна в політичних поглядах, політичній тактиці та наставові до цих справ серед політичних меншин. Для членів етнічних меншин — партійний квиток: республіканський чи демократичний перестав бути абсолютно зобов'язуючим. Яскравим прикладом цього є зорганізований у Філядельфії весною цього року Український Комітет „Приятелі посадника міста Філядельфії — Френка Л. Різза". Президію цього Комітету очолив голова республіканського клюбу І. Одежинський, а в президії дуже льояльно співпрацювали і демократи й республіканці.

В отанньому часі д-р Джім Мелінсон захопив українські уми і серця, він республіканський кандидат на радного, який уже до часу своєї кандидатури співпрацював із українськими установами та бував гостем на українських імпрезах. Д-р Мелінсон є великим прихильником для приділу стейтових та міських фондів приватному шкільництву.

Українська Філядельфія буде піддержувати в надходячих виборах теперішнього посадника міста Френка Л. Різза — демократа та д-ра Джіма Мелінсона — республіканця на радного міської Управи. Рівнож українська Філядельфія буде дуже докладно перевіряти, як в першу чергу поодинокі кандидати з обох партій ставляться до уукраїнської справи.

Честерска українська громада розпочала святкування 200-ліття Незалежности ЗСА

„Українці очолюють етнічний фестиваль"... „Горлиця", „Гречаники", „Гонивітер" і „Гопак". Виглядає неначе нова адвокатська „фірма в Мідії, але це є.листа українських танців, які забавляли три до чотири тисячі глядачів в Ровз Трі Парку в Аппер Провіденс останньої неділі..." це були наголовки двох коментарів, якими представник місцевого англомовного часопису „Дейлі Тайм" описував враження з українського Фестивалю в дні 5-го жовтня ц. р.

Цей, що буде писати хроніку святкувань 200-річчя Незалежности Америки на терені міста Честеру й околиці не зможе поминути мовчанкою української участи в тих святкуваннях, яка вже на початку так своїм змістом як і формою перевищила всі сподівання.

На початку біжучого року, на заклик всеамериканського Комітету для відзначення 200-ліття Американської Незалежности — місцевий Відділ УККА, який очолює Іван Федак — запросив на громадську нараду представників різних організацій, і приватних людей і на цій нараді було обрано Ініціятивний комітет, який мав занятися підготовчими працями для відзначення 200-ліття Американської Незалежности та 100-ліття Українського Поселення в тій країні.

Комітет цей очолив Иосиф Курман, учитель місцевої середньої школи, а крім цього обрано такі особи: Софія Єдинак, Емілія Павлюк, Анна Татарів, Марія Пірс, Іван Федак, Богдан Малецький, Ник Купчик, Иосиф Мигулка та представники обох наших Церков, а саме о. Петро Липин і о. Иосиф Копчак. З бігом часу до цього Комітету дібрано ще більше членів, з яких частина залишилась при Комітеті, а частина відійшла.

Праця Комітету на початках була дуже тяжка, бо треба було творити все з нічого, одвак завдяки надлюдським зусиллям цих кількох ідеалістів всі трудноші було поконано. Розпооложено плян праці і до кожної ланки закріплено одного, або й більше членів Комітету, які мали нести повну відвічальність за приняті на себе обов'язки та складати звідомлення з проробленої праці перед пленум Комітету. Перед Комітетом станула преважна проблема: вірити власним силам, чи просити допомоги із зовні?

Перемогла перша альтернатива і тому вирішено зорганізувати власну танцювальну групу, а також створити власний хор 200-річчя ЗСА з представників всіх релігійних груп, діючих на терені нашого міста.

Богдан Малецький взяв на себе обов'язок зорганізувати танцювальну групу молоді, Теофіль Павлюк занявся організацією хору, Емілія Павлюк зобов'язалась придбати народні строї для танцюристів, Софія Єдинак зорганізувала жіноцтво для приготовання української кухні в часі фестивалю, а пані Марія Пірс і Ник Купчик працюють над виданням пропам'ятної книжки.

Вище згаданий Комітет розпочав свою працю з повною вірою в перемогу і він вив'язався з честю та по-майстерськи зі своїх обов'язків, чого доказом був перший український перед-байсентиніяльний Фестиваль, що відбувся в неділю дня 5-го жовтня ц. р. на просторій поляні Ровз Парк Трі біля міста Мідії, Па. Цей день був днем всеукраїнської єдності, днем правдивої братньої любови, координації всіх українських національних сил на терені нашого міста та приналежних до нього посілостей.

При самому вході на площу гор повівали високо на щоглах два національні прапори, зоряний американський та блакитно - жовтий український. Свято-фестиваль відкрив коротким словом голова Комітету Иосиф Курман, вітаючи гостей та представників повітового Комітету 200-річчя ЗСА, відтак передавши дальше ведення програми Василеві Пастушкові, який вів програму Фестивалю до кінця.

Перед виступом виконавців фестивалю о. Иосиф Копчак спеціяльно молитвою подякував Небесному Отцеві за збереження волі в тій країні. Подібною молитвою, з окремим проханням до Всемогучого Бога, щоб звільнив наш страдаючий нарід від опресій і переслідувань закінчив Фестиваль о. Ед. Левандовський.

Найбільшою атракцією дня був виступ двох молодих груп танцюристів, біля 60 осіб, яких зорганізував Богдан Малецький, а танців навчали два брати Орест і Юрій Лесюки з Ню Джерзі. Обидві групи виконали ряд українських національних танців, а саме: „Горлиця", „Гречаники", „Гонивітер" і „Гопак". І зовнішній вигляд виконавців цих танців, як рівнож сама техніка виконання стояли на високому мистецькому рівні, за що численна публіка нагородила їх бурхливими оплесками.

Виконавцями тих танців були переважно діти третього покоління, які ніколи України не бачили, а може й про неї багато не чули.

Другим великим показом на цьому Фестивалі був виступ новоствореного українського хору, в 200-річчя ЗСА який під керівництвом двох диригентів, інж. Сергія Шевченка та Михайла Ковальчука виконав ряд українських та американських композицій.

З урайнського репертуару виконано такі пісні: „Ой у лузі чевона калина", „Ой горе тій чайці", „Не впадайте низько духом", „Стелися барвінку низенько". Цей самий хор під керівництвом пана Михайла Ковальчука відспівав теж по-англійському американський національний гимн, і „Боже Благослови Америку".

На мистецьку частину цього Фестивалю склалися рівнож і інші виступи, а саме Тріо сестри Малецькі виконали по-мистецьки „Ясени" і „Ой не зникли", при акомпіяньяменті Лідії Грабової, а студент УМІ Давид Комановський відограв на п'яні „Токкатіна" і „Ліричну пісню" композиції Фоменка.

На окреме вирізнення заслуговує павільйон українського мистецтва, який зорганізував Відділ із СУА під керівництвом Лідії Кий, голови того ж Відділу. Цей павільйон привабив до себе не тільки українського глядача, але рівнож цілі маси не-українців, які приглядаючись цим експонатам нашого українського народного мистецтва їх закупляли.

Керівник програми Василь Пастушок, згадуючи останні дві великі війни і жертви, які понесла Америка в тому часі, обороняючи найбільший скарб людини і народу — волю, вручив великий вінок представникові повітового Комітету 200-річчя ЗСА з Мідії з проханням, помістити цей вінок на публічному місці перед судом в Мідії, на честь поляглих кращих синів американського походження.

Прикрасою цього Фестивалю був український козак, який в козачому строю та з довгою шаблюкою сидів на коні, неначе на варті перед плятформою, де відбувалась програма.

Фестиваль закінчено біля 5-ої години відспіванням українського національного гимну.

Мгр Володимир Сич

Перед Делеґатським З'їздом Прихильників Української Народної Республіки

У висліді десятого Делеґатського З'їзду у жовтні 1973 р. Половну Управу Об'єднання ТТовариств Прихильників Української Нарадної Республіки в З'єднаних Стейтах Америки перенесено з Ню Йорку до Філядельфії, де вона продовжує свою діяльність під проводом інж. Миколи Химича. З Ню Йорку до Філядельфії в тому часі теж пренесено Представництва Виконного Органу Української Народної Ради у ЗСА, яке очолив ред. Володимир Біляїв. Обидва високі уряди, органи Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі на американському континенті разом з філядельфійським Товариством Прихильників УНР під проводом інж. Павла Лимаренка в новозакупленому домі Українського Народного Союзу у Філядельфії при 5004 Олд Йорк вулиці придбали для свого урядування цілий перший поверх. У цих приміщеннях від 1973-го року на зміну відбуваються засідання Представництва ВО УНР і Об'єднання Т-ва Прихильників УНР у ЗСА, як теж місцеве Т-во Прихильників. Тут в кімнатах приміщена бібліотека, архів і читальня, а стіни удекоровані портретами визначних державних мужів України. Відбуваються тут зустрічі, дискусії, доповіді та імпрези. М.і. відбулися зустрічі з президентом УНР в екзилі Миколою Лівицьким, коли він відвідував Товариства Прихильників УНР у ЗСА, а теж зустрічі з іншими мюнхенськими представниками ДЦ УНР і ВО УНРади, які побували у ЗСА. В 1974 р. загостив до Філядельфії із Швайцарії кол. секретар Української Центральної Ради в Києві, сьогодні вже покійний Михайло Єреміїв, який заходами Представництва УНР виголосив у великій залі св. Покрови доповідь для широкої філядельфійської публіки про початки творення і проголошення самостійної Української Народної Республіки, як колишній учасник цих історичних подій. Сюди приїжджає віцепрезидент УНР в екзилі проф. д-ра М. Степаненко, який очолює Експозитуру УНР у ЗСА з осідком у Детройті. Недавно тут була довша зустріч з д-р Марусею Бек, заступницею голови ВО УНРади та директором Українського Інформативного Бюра експозитури Державного Центру, виголошуючи успішну доповідь для українців міста Філядельфії.

На засіданнях Головної Управи Об'єднання Товариств Прихильників УНР у ЗСА іноді разом з Представництвом УНР у ЗСА поруцшувано важливі справи української політики, а зокрема консолідації українських політичних сил, справи зносин із СКВУ і УККА, про політичні середовища, які до УНРади не належать, про придбання головного репрезентативного дому для Державного Центру на американському континенті, і підготова до VIII Сесії УНР, про переговори між ДЦ УНР і революційною ОУН. Теж обговорювано справи появи російського дисидента за кордоном СССР А. Солженіцина про замовчування ним самостійности України, хоч 60 відсотків політв'язнів в СССР це — українці. Головною точкою кожночасних нарад були справи оживлення діяльности поодиноких Товариств Прихильників УНР у ЗСА в напрямі придбання фондів для діяльности ДЦ УНРеспубліки і УНРади. Головне і основне завдання Головної Управи та всіх Товариств Прихильників УНР є моральна й матеріяльна підтримка Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі і Української Національної Ради.

Дня 27-го вересня 1975 відбулося чергове засідання ГУ Об'єднання Товариств Прихильників УНР, яким керував голова інж. М. Химич. На цьому засіданні вирішено скликати на суботу 8-го листопада 1975 Одинадцятий Делеґатський З'їзд Об'єднання Товариств Прихильників УНР у Філядельфії. Оформлено денний порядок З'їзду для повідомлення усіх Товариств і для опублікування в пресі. Рішено, що з приводу З'їзду член Головної Управи Стефанія Букшована виголосить програмову доповідь про труднощі, оздоровлення, діяльність і завдання Товариств Прихильників УНР у ЗСА з дискусією по доповіді. Хоча вибір Номінаційної комісії намічений в порядку нарад З'їзду, ГУ рішила покликати НК вже, у складі: п-і Стефанія Бушкована, ред. Микола Вайда, Константин Луценко, ред. Володимир Біляїв та інж. Павло Лимаренко, які намітять склад нової ГУ.

У вирі дискусій навколо Президента УНР у екзилі, навколо ДЦ УНР і УНРади сталася велика і поважна подія в напрямі консолідації самостійницьких українських сил у діяспорі. Появилося в пресі повідомлення Конференції Українських Центральних Академічних Професійних Товариств. Українська творча інтеліґенція, яка професійно і науково стоїть найвище об'єднана у 8-ох організаціях, а це наші лікарі, журналісти, інженери, правники, учителі, професори університетів, розглянувши трагічне положення українського народу під комуно-московською окупацією у своєму повідомленні ствердило і проголосила в травні цього року: „Державний Центр Української Народної Республіки, як екзильний пересмник тієї влади, що — з волі народу — діяла на рідних землях України, повинен стати тим осередком, що в ньому завершитись мала б консолідація українських політичних середовищ на еміґрації". Це черговий дороговказ для всіх нас.

Стоїмо перед XI Делеґатським З'їздом Товариств Прихильників УНР у ЗСА, які Товариства є передовими чинниками в розбудові репрезентації та в боротьбі ДЦ УНР і УНРади. Ідеться про змінення кожного товариства та творення нових, щоб так через усі перепони охопити своєю діяльністю увесь український загал в Америці для підтримки загально-української справи і боротьби проти комуно-московського режиму в Україні. Ідеться про оформлення органу ДЦ УНР і УНРади місячника „Мета" так, щоб запевнити його точну появу і старатися видавати його двотижнево, добра бо преса запорука успіху. Не творім самі собі перепони, а поборюймо їх! Прохаємо делеґатів запросити зі собою своїх синів або дочок до участи у важливому З'їзді. Прохаємо до участи з рядів молодечих організацій СУМА, Пласту, та з рядів українського студенства. Побратими по зброї, політичні і громадські діячі, члени Товариств Прихильників УНР вишліть своїх делеґатів 8-го листопада 1975 до Філядельфії. Централя у Філядельфії і кожне Т-во Прихильників УНР у ЗСА допомажуть вам у цьому.

Микола Вайда